

עם השנתון

ב'עם השנתון' של "שאנן" תשס"ז הבטחנו לפרסם, בראשית שנה"ל תשס"ח, את המאמרים, שנתקבלו אשתקד במערכת, ומקוצר היריעה לא יצאו לאור. המאמרים – כולם משל מורי המכללה – מתפרסמים השנה בעיתוי מיוחד: שנתון "שאנן" תשס"ח מוקדש לזכר חברנו, ד"ר חיים שטרן ז"ל, שהלך אשתקד לעולמו.

לזכרו – הרינו מביאים בשנתון את המאמר: "איזון סגנוני" – מבט חדש על לשונו של עגנון, שנתפרסם בכתב-העת **בלשנות עברית**, 52 (תשנ"ג).

בכרך הנוכחי שלושה מדורים:

במקרא ובפרשנות – ד"ר ניסן אררט מציע פירוש לקשי-לבו, לכובד-לבו ולחוזק-לבו של פרעה, הפותר את הקושי של מניעת הבחירה החופשית ונטילת אפשרות התשובה מן המלך המצרי.

ד"ר טליה הורוביץ מעמתת את דמויות עלי ושמואל, כפי שהן עולות מן הסיפור המקראי – כפשוטו ועל-פי פרשנותיו – עם התרשמותם של המשוררים: שמעוני, שלונסקי וברתיני.

הרב רוני לוביץ', טוען במאמרו, כי יחסו של רש"י לנצרות – עיצב את דרך פרשנותו לרבים מפרקי המקרא. נקודת מוצאו – פרשת יעקב ועשו; וממנה – השלכות על פרשיות נוספות בתנ"ך.

בהגות ובספרות – ד"ר יעקב אמיד דן במקורו של לקט הפסוקים 'יהי כבוד' ובניסיון לחשוף את תפקידו הליטורגי. תשומת לב מיוחדת ניתנת לאמצעי הספרותי 'דרך השרשור' המאפיין אותו.

ד"ר ירמיהו מלחי מעמידנו על תוקף סמכותם של מדרשי-האגדה אצל חז"ל ועל ערכם ומשמעותם במסגרת הוויכוח המפורסם בברצלונה במאה ה-13 בהשתתפות רמב"ן.

ד"ר יהושפט נבו דן בטיבן של אגדות חז"ל ובצמצום סמכותן בדברי הגאונים בבבל – לעומת המשקל הרב, שנתנו להן חכמי-הדורות המאוחרים באירופה.

ד"ר אריאלה קרסני דנה בפואטיקה של יצירת נורית זרחי, 'התפוח הפיקח', ומציעה לקורא להשלים את 'הפערים' לא רק באמצעות הדיאלוג עם המחברת, אלא גם באמצעות הדיאלוג בין חומרים מוכרים לו, המשוקעים בטקסט, ובין הטקסט עצמו.

בהוראה ומחקר – ד"ר טליה הורוביץ, טלי פריד, ד"ר זהבה ביגמן וצפרירה ווקר מתארות פרויקט, שנערך במכללה, אשר הביא את הסטודנטיות להיעזר בהוראה בין-תחומית – כדי להפוך את לימוד המקרא רלוונטי יותר.

ד"ר אסתר טוב-לי וד"ר יחיאל פריש ביקשו לבדוק את יעילות דרך הלמידה של Co-teaching (שני מורים מלמדים בו-זמנית בכיתה) – בקבוצת-מדגם של 52 מורים בני 45 ומעלה בעלי 20 שנות ותק ויותר. התוצאות – מאלפות.

ד"ר שרה כ"ץ מספקת במאמר תובנות וכלים ספציפיים – כדי לאפשר עבודת שילוב מתודי מושכל ומתוכנן במחקר החינוכי. במאמר מוצעת גישה, המלמדת כיצד ייעשה הדבר.

ד"ר משה סטופל וד"ר גלעד הר-שפר – במסגרת פיתוח החשיבה בחינוך המתמטי – מציגים במאמר משחקי אסטרטגיה ומשימות של שיבוץ מספרים, המחייבים חשיבה יוצרת וניתוח מצבים ייחודיים.

ד"ר שלמה חריר וד"ר משה סטופל מדגימים שבע משימות מגוונות בתחום הנדסת המישור, שמוצעות להן דרכי-פתרון אחדות, הן מתבססות על שימוש בכלים של הנדסת המישור בלבד: משפטים ובניות-עזר.

אורלי קריספל, ד"ר חוה סימון וד"ר יחיאל פריש מראים במחקרם, שפיתוח ידע – ובייחוד סגנון הנחיה אפקטיבי – גורמים לשינוי בעמדת המורים ביחס לתפיסת תפקודם כאחראים לקידום של תלמידים לקויי-למידה.

קריאה מאת
ד"ר ניסן אריט
סוכן השמון

לתשומת לבכם: כל המאמרים המתפרסמים בשנתון – נגישים לכל באתר האינטרנט של כתב העת "שאנן": הוצאה לאור שנתון י"ג. באתר המכללה:

www.shaanan.macam98.ac.il

או ישירות בעמוד השנתון

<http://www.sifbreshet.macam.ac.il/html/shnatonim.html>

שנתון "ש"ח – תשס"ח – כרך י"ג